

การตรวจสอบลายมือเขียนที่ปรากฏในเอกสาร

The Handwriting Examinations shown in the Document

พ.ต.ท.ดร.พิชิตล พันธ์วัฒนา*

บทคัดย่อ

การตรวจสอบเอกสารที่สงสัยว่าเกิดการปลอมแปลงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ที่ช่วยคลี่คลายในคดีอาชญากรรมต่างๆ เช่น การตรวจพิสูจน์ลายมือเขียน ลายมือชื่อ ร่องรอยการขูดลบ แก้ไข ต่อเติม เปลี่ยนแปลงข้อความในเอกสารต่างๆ การตรวจรอยตราประทับแม่พิมพ์ เครื่องหมายทางการค้า ธนบัตรปลอม หรือเอกสารสำคัญต่างๆ เช่น หนังสือพินัยกรรม โฉนดที่ดิน หนังสือเดินทาง เป็นต้น การตรวจพิสูจน์ลายมือเขียนที่ปรากฏในเอกสารใช้หลักการตรวจเปรียบเทียบซึ่งมีรูปแบบการปฏิบัติที่หลากหลาย โดยบทความนี้มีวัตถุประสงค์เสนอแนวทางการตรวจสอบลายมือเขียนที่ปรากฏในเอกสารรูปแบบหนึ่ง ที่สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ตรวจสอบลายมือเขียนที่ปรากฏในเอกสาร

คำสำคัญ : การตรวจสอบ, ลายมือเขียน, เอกสาร

Abstract

The examination of suspected counterfeit documents had part of the forensic process to helped solve the crime such as, handwriting verification, signature verification, the traces of scraping, deleting, modifying, changing the text in documents. (testament, title deed, passport) The handwriting verification shown in the document uses a comparative principle. This article had a handwritten handwriting guidance that appears in a form that can be adapted to the manual handwriting appended to the document.

Keywords: The Examination, Handwriting, Documents

*อาจารย์ (สพ 2) กลุ่มงานคณาจารย์ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

บทนำ

ปัจจุบันกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยได้ปรับเปลี่ยนจากการเน้นความสำคัญของประจักษ์พยานมาสู่ระบบพิสูจน์การกระทำความผิดโดยรับฟังพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มากขึ้นกว่าในอดีต มีการนำหลักนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ควบคู่กับกระบวนการยุติธรรมเพื่อใช้เป็นมาตรการป้องกันและปราบปรามการก่ออาชญากรรมที่ใช้กันแพร่หลายในระดับสากล การตรวจสอบลายมือเขียนเป็นงานหนึ่งที่น่าความรู้ทางวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ในการตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงที่ใช้เป็นหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีความเพื่อผลในการบังคับใช้กฎหมายและการลงโทษ

ความหมายของเอกสาร

เอกสารไม่ใช่เป็นเพียงกระดาษแผ่นหนึ่งที่มีลายมือเขียนหรือข้อความที่มีการเผยแพร่โดยทั่วไปเท่านั้น ความหมายเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 1(7) บัญญัติว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผัง หรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ ถ่ายภาพ หรือวิธีอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้น (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2559)

ผู้ตรวจพิสูจน์เอกสาร

การวิเคราะห์ตัวอักษรที่เขียนด้วยลายมือ (Allographs) เป็นบทบาทสำคัญในการตรวจเอกสารทางนิติวิทยาศาสตร์ของผู้ตรวจพิสูจน์เอกสารที่จำต้องประยุกต์ใช้ความรู้ทั้งทางศิลปะและทางวิทยาศาสตร์ควบคู่กันในการสืบค้นข้อเท็จจริงของเอกสารที่ไม่เพียงแต่ต้องมีความรู้ด้านการตรวจลายมือเขียน (Handwriting) ทั้งจำต้องสามารถตระหนักรู้ถึงสิ่งที่ไม่ใช่ต้นฉบับที่แท้จริงควบคู่ รวมถึงสามารถวิเคราะห์หมึก กระดาษ วัสดุอื่นๆ ที่เป็นส่วนประกอบในเอกสาร ตลอดจนมีความสามารถตรวจอ่านข้อความที่ถูกกลบไล้แก้ไขหรือแสวงหาความคล้ายคลึงและความแตกต่างอย่างแท้จริงในเอกสารปัญหานั้นได้ (Zhang, Srihari, & Lee, 2003) การปฏิบัติเช่นนี้ได้ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่มากเป็นพิเศษ ซึ่งเรื่องทำนองนี้ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดหลักเกณฑ์การขอแต่งตั้งเป็นผู้ชำนาญการพิเศษของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สาขาการตรวจพิสูจน์เอกสารและการปลอมแปลง (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2542) ดังนี้ (1) ต้องเป็นผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร ซึ่งมีวิชาพิสูจน์เอกสารและการปลอมแปลงอยู่ในหลักสูตรด้วย (2) เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรสังกัดกองพิสูจน์หลักฐาน สำนักงานวิทยาการตำรวจ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีศัไม่ต่ำกว่าร้อยตำรวจเอกหรือเทียบเท่า (3) ปฏิบัติงานตรวจพิสูจน์เอกสารและการปลอมแปลงภายใต้การควบคุมของผู้ชำนาญการพิสูจน์หลักฐาน ไม่น้อยกว่า 100 เรื่อง ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และต้องทำการตรวจพิสูจน์โดยได้รับอนุญาตจากผู้บังคับการกองพิสูจน์หลักฐาน ให้รับรองรายงานด้วยตนเองอีกไม่น้อยกว่า 200 เรื่อง ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี และ (4) ได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับการกองพิสูจน์หลักฐาน หรือผู้บังคับการกองวิทยาการภาค สำนักงานวิทยาการตำรวจให้ขอแต่งตั้งเป็นผู้ชำนาญการพิเศษได้

การตรวจพิสูจน์เอกสารที่ปลอมแปลง

การตรวจสอบลายมือเขียนที่ปรากฏในเอกสารเป็นหนึ่งในบริการด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่ประชาชน (กระทรวงยุติธรรม, 2560) เอกสารที่หน่วยงานภาครัฐตรวจพิสูจน์ส่วนใหญ่เป็นเอกสารที่มีปัญหาการปลอมแปลงดังเช่น หนังสือพินัยกรรม โดยคำว่าปลอม หมายถึง ลอกเลียน ทำให้หลงผิดว่าเป็นสิ่งนั้น ส่วนคำว่าแปลง คือ แก้ไขให้ผิดไปจากเดิม เปลี่ยนรูปทั้งหมดให้กลายเป็นอีกสิ่งหนึ่ง (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา,

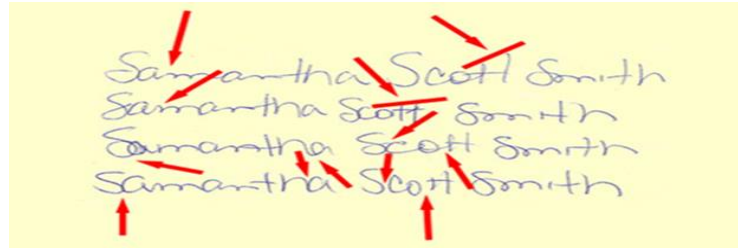
2554) ดังนั้นการปลอมแปลงเอกสาร (Forgery Document) จึงหมายถึง การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักฐานในเอกสาร หรือทำเอกสารขึ้นใหม่ให้ดูคล้ายเป็นเอกสารจริงซึ่งอาจทำทั้งฉบับหรือบางส่วนเพื่อให้ผู้อื่นหลงผิดคิดว่าเป็นเอกสารฉบับจริง โดยการปลอมแปลงเอกสารแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ (1) การปลอมแปลงทั้งฉบับ (2) การปลอมแปลงบางส่วน และ (3) การปลอมแปลงเฉพาะลายมือชื่อ เรื่องการปลอมแปลงเฉพาะลายมือชื่อมีหลายรูปแบบ เช่น การปลอมแบบเลียนแบบ (Simulation, Imitation) ซึ่งเป็นการปลอมโดยผู้ปลอมต้องมีตัวอย่างลายมือที่จะปลอมมาหัดเขียนให้มีความเหมือนคล้ายของจริงมากที่สุด การปลอมแบบลากทาบ (Tracing) เป็นการปลอมโดยวิธีการลอกแบบลายมือชื่อสองลายมือขึ้นไปโดยจะมีความเหมือนกันหมด เป็นต้น การปลอมแบบปลอมขึ้นเอง (Freehand, Auto) การปลอมขึ้นโดยบุคคลหลายคน และการปลอมโดยการจับมือเขียน

การตรวจพิสูจน์เอกสารว่าปลอมแปลงหรือไม่นั้นมีหลักการที่แบ่งได้ 2 วิธี คือ (1) ตรวจโดยใช้หลักการตรวจเปรียบเทียบ ได้แก่ การตรวจเปรียบเทียบลายมือชื่อ ลายมือเขียน การตรวจพิสูจน์อักษรพิมพ์ดีดและการตรวจรอยตราประทับ และ (2) ตรวจโดยใช้วิทยาศาสตร์ประยุกต์ทางเคมีและฟิสิกส์ ได้แก่ การตรวจรอยชูดลบแก้ไข ลากทาบบแบบ รอยกด หมึกกลับ เอกสารไฟไหม้ และการตรวจกระดาษ (Srihari, Cha, Arora, & Lee, 2002)

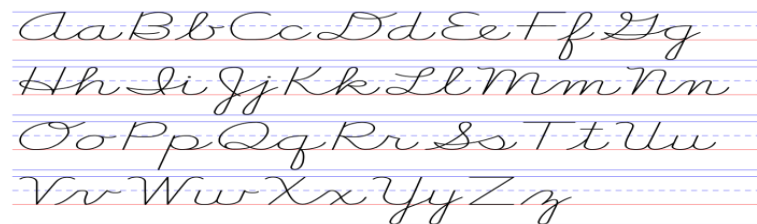
การตรวจพิสูจน์พยานเอกสารเป็นการตรวจสิ่งที่จะต้องสงสัยที่ประกอบด้วย (1) ตรวจพิสูจน์ลายมือเขียน (Handwriting Examinations) (2) ตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อ (Signature Examinations) (3) ตรวจพิสูจน์เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับลายมือเขียนและลายมือชื่อที่จะมีมาในอนาคต (4) ตรวจพิสูจน์หมึกและกระดาษ (Ink and Paper Examinations) (5) ตรวจหาข้อความที่เกิดจากรอยกดของการเขียน (Indented Writing Examinations) (6) ตรวจร่องรอยชูดลบ แก้ไข เปลี่ยนแปลง (Alterations, Obliterations & Erasures Examinations) (7) ตรวจพิสูจน์เอกสารไหม้ไฟ (Charred Document Examinations) (8) ตรวจพิสูจน์เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเอกสารทางเคมีและฟิสิกส์ที่จะมีมาในอนาคต (9) ตรวจเอกสารปลอมแปลง (Counterfeit Documents Examinations) เช่น ธนบัตร หนังสือเดินทาง แผ่นป้ายทะเบียนและการเสียภาษี บัตรเครดิต บัตรประจำตัวประชาชน โฉนดที่ดิน สลากกินแบ่งรัฐบาล และเอกสารสำคัญอื่น (10) ตรวจพิสูจน์อุปกรณ์สำนักงาน (Office Machine Examinations) เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์เอกสาร โทรสาร (11) ตรวจพิสูจน์รอยตราประทับและเครื่องหมายการค้า (Rubber Stamp & Trademark Examinations) (12) ตรวจระบบงานพิมพ์ (Printing System Examinations) (13) ตรวจพิสูจน์เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเอกสารและการปลอมแปลงที่จะมีมาในอนาคต (สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม, 2560)

ลายมือเขียน

ลายมือเขียน หมายถึง การที่บุคคลเขียนเครื่องหมายหรืออักษรใดๆ ที่สามารถเข้าใจความหมายได้ ซึ่งลายมือเขียนมีอักษรมากกว่าลายมือชื่อ อาจมีตัวเลขด้วยและมักจะอ่านง่ายกว่าลายมือชื่อที่เขียนตัวไม่บรรจบ ลายมือเขียนตรวจได้โดยพิจารณาจากรูปร่างของตัวอักษรและความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรประกอบกับลักษณะความเคยชินในการเขียนที่ผิดแผกไปจากรูปร่างในแบบฝึกหัดที่เรียกว่าลักษณะพิเศษเฉพาะตัว (Individual) ลายมือที่เขียนโดยบุคคลเดียวกันจะต้องมีคุณลักษณะของการตรวจที่เด่นชัดที่เรียกว่า Identifying Significant Characteristic (Srihari, Chen, Xu, & Hanson, 2015) คุณลักษณะที่เด่นชัดของการลงลายมือเขียนในแต่ละบุคคลเกิดขึ้นจากที่ได้รับการฝึกหัดเขียนในสมัยเด็กและพัฒนาขึ้นมาตามวัยจนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว (Srihari, Meng, & Hanson, 2016)

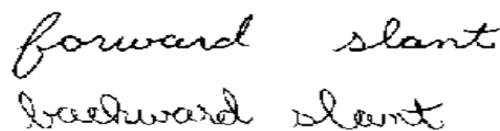

ภาพที่ 1 ลายมือเขียนที่แตกต่างในบุคคลเดียวกัน (Harrison, Burkes, & Seiger, 2009) กล่าวคือ ตัวอักษรภาษาอังกฤษ (m,a,s,o,t) ที่เขียนโดยบุคคลเดียวกันจะมีความแตกต่างกันตามแต่สถานการณ์หรือช่วงระยะเวลาของบุคคลนั้น

ภาพที่ 2 ลายมือเขียน A – Z ตัวเขียนใหญ่และตัวเขียนเล็ก

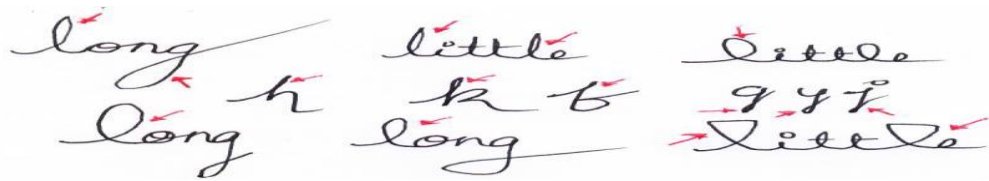
ลายมือเขียนตัวอักษรภาษาอังกฤษแบ่งได้ 4 แบบ (1) ตัวพิมพ์ใหญ่ (Capital Letters) (2) ตัวพิมพ์เล็ก (Small Letters) (3) ตัวเขียนใหญ่ (Cursive Uppercase Letters) และ (4) ตัวเขียนเล็ก (Cursive Lowercase Letters) สามารถตรวจสอบลายมือเขียนได้ด้วยการสังเกต (1) ความเอียงของตัวอักษร (Slant) (2) การเคลื่อนไหวในการเขียน (Movement) (3) การวงหรือขมวด (Loops) (4) การจัดตำแหน่งการเขียน (Alignment) (5) การเขียนอักษร t และ l (T-Crossing & l-Dot) (6) ระยะห่างของตัวอักษร (Spacing) (7) จังหวะของการเขียนตัวอักษรเริ่มและสุดท้าย (Strokes) (8) ทักษะการเขียน (Skill) (9) เส้นโค้งในตัวอักษร (ARC) (10) หัวเล็กๆ ที่ปรากฏในตัวอักษร (Buckle) (11) การลากเส้นเขียนท้ายตัวอักษร (Hook) หรือ (12) จังหวะการลากเส้นอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ (Staff) เป็นต้น (Desai, & Mavarkar, 2015) ปรากฏตัวอย่างตามภาพที่ 3-14 ดังนี้

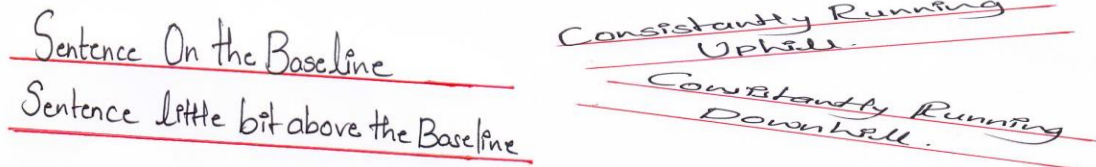
ภาพที่ 3 ความเอียงของตัวอักษร (Slant)

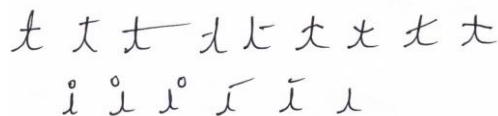
ภาพที่ 4 การเคลื่อนไหวในการเขียน (Movement)

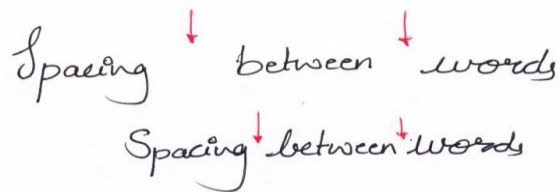
ภาพที่ 5 การวงหรือขมวด (Loops)

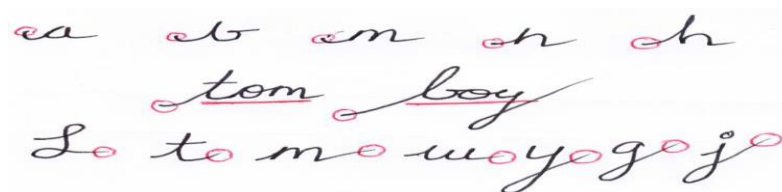
ภาพที่ 6 การจัดตำแหน่งการเขียน (Alignment)

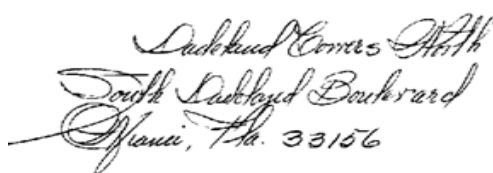
ภาพที่ 7 การเขียนอักษร t และ i (T-crossing & I-dot)

ภาพที่ 8 ระยะห่างของตัวอักษร (Spacing)

ภาพที่ 9 จังหวะของการเขียนตัวอักษรเริ่มและสุดท้าย (Strokes)

This is an example of a rather low skill level. It is not pleasing to the beholder.

ภาพที่ 10 ทักษะการเขียน (Skill)

ภาพที่ 11 เส้นโค้งในตัวอักษร (ARC)

ภาพที่ 12 หัวเล็กๆ ที่ปรากฏในตัวอักษร (Buckle)

ภาพที่ 13 การลากเส้นเขียนท้ายตัวอักษร (Hook)

ภาพที่ 14 จังหวะการลากเส้นอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ (Staff)

แนวทางการตรวจสอบลายมือเขียน

วิธีการเปรียบเทียบผ่านการสังเกตเป็นหนึ่งในหลักปฏิบัติที่สำคัญของผู้ตรวจพิสูจน์เอกสารในการตรวจสอบลายมือเขียน ซึ่งมีแนวทางสังเกตที่หลากหลายดังนี้

1. การใช้ตัวย่อ (Abbreviations) ผู้เขียนอาจใช้ตัวย่อในคำต่างๆ ที่ปรากฏในงานเขียนของตนเอง เช่น ตัวอักษรย่อวัน เดือน หรือตัวย่อตำแหน่ง ยศ เป็นต้น

2. แนวเส้นบรรทัด (Alignment) เส้นฐาน คือ เส้นที่ขีดไว้หรือสมมติขึ้นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการขีดเขียน ผู้เขียนบางคนอาจเคยชินที่จะเขียนอักษรทั้งหมดอยู่บนหรือใต้เส้นฐาน หรือบางกรณีจะมีอักษรบางตัวหรือบางกลุ่มตัวอักษรที่ไม่อยู่ตรงเส้น

3. การจัดระเบียบกรอบ (Arrangement) เมื่อทำการเปรียบเทียบการขีดเขียนปัญหากับตัวอย่างมาตรฐานจำเป็นต้องพิจารณาหลากหลายประเด็นรวมถึงการจัดระเบียบกรอบการเขียนที่ปรากฏในเอกสารที่อาจมีลักษณะจำเพาะเฉพาะเช่นตัวลายมือเขียน ทั้งเส้นขอบ ช่องไฟ ตำแหน่งที่อยู่ การกระจุกตัวของตัวอักษร การต่อเติม หรือแนวเส้นบรรทัด เป็นต้น

4. ความเกี่ยวเนื่องของตัวอักษร (Connections) การลากเส้นเชื่อมต่อกันของตัวอักษรหรือคำที่อยู่ติดกันในเอกสารลายมือเขียนสามารถเป็นเอกลักษณ์จำเพาะส่วนบุคคลได้ เช่น กรณีที่ผู้เขียนมีการขีดเขียนที่เร็ว จะมีการลากเส้นต่อเนื่องระหว่างคำหรือตัวอักษรที่ติดกัน ซึ่งอาจขีดเขียนโดยที่ไม่ยกมือ

5. การลากเส้นเริ่มต้น (Initial Strokes) ผู้เขียนบางคนจะเริ่มต้นลากเส้นเริ่มต้นตัวอักษรที่ได้เส้นฐานบรรทัด ขณะที่ผู้เขียนบางคนอาจเริ่มต้นบนเส้นฐานบรรทัด นอกจากนี้อาจมีผู้เขียนบางคนที่ใช้การ

ลากเส้นยาวๆ หรือสั้นๆ ที่เส้นเริ่มต้น ซึ่งลักษณะเหล่านี้ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะจำเพาะของตัวอักษรและตำแหน่งที่อยู่ภายในคำ

6. การยกปากกา (Pen Lifts) ลายมือเขียนธรรมชาติเป็นการเคลื่อนไหวของมือและนิ้วมือที่เป็นตัวยกปากกา ซึ่งแตกต่างจากการขีดเขียนที่เป็นผลมาจากข้อมือและแขน การยกปากกาที่เกิดขึ้นในตำแหน่งเดียวกันทุกครั้งภายในกลุ่มตัวอักษรชุดหนึ่งถือว่ามีความสำคัญได้ การปรากฏหรือการขาดหายของการหยุดในการลากเส้นของปากกามักถือเป็นลักษณะสำคัญที่ใช้ในการพิจารณาในการเป็นของแท้หรือของปลอมของเอกสารลายมือเขียน

7. การกดปากกา (Pen Pressure) การกดปากกา คือ น้ำหนักหรือการกดโดยเฉลี่ยที่ถูกนำมาใช้ในจิตใต้สำนึกที่มีต่อเครื่องมือขีดเขียนในขณะที่ทำการขีดเขียน ถ้อยคำที่ใช้ในความหมายว่า น้ำหนักเฉลี่ยหมายถึง โดยเฉลี่ยที่ปากกาสัมผัสกระดาษที่พิจารณาว่า เนื้อความที่ขีดเขียนมีน้ำหนักกดของปากกาอย่างเบาปานกลาง และหนัก

8. เครื่องหมายวรรคตอน (Punctuation) เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่เขียนขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเขียนอักษรในภาษาหนึ่งๆ เพื่อประโยชน์ในการแบ่งวรรคตอนเป็นสัญลักษณ์ที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายซึ่งผู้เขียนมักมีรูปแบบที่แน่นอนเป็นของตนเอง

9. จังหวะ (Rhythm) หมายถึงการขีดเขียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นรูปแบบการขีดเขียนที่เกิดขึ้นในขณะที่ปากกาวนเวียนกลับมายังเส้นฐานบรรทัด ผู้เขียนที่มีทักษะมักใช้ลายมือเขียนที่ดูงดงามทางสายตา ซึ่งมีการเคลื่อนไหวที่เน้นความหนักเบาเกิดขึ้นเป็นชุดขึ้นตลอด การขีดเขียนที่มีการแบ่งวรรคตอนไม่สม่ำเสมอหรือมีการเคลื่อนไหวที่หยุดชะงักเป็นการแสดงถึงการขาดจังหวะที่เหมาะสมอันเป็นผลจากการสัมผัสมือที่ไม่ถนัดหรือปล่อยมือเคลื่อนไหว

10. ความหนักเบา (Shading) ความหนักเบาเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับการใช้แรงกดโดยจิตใต้สำนึกที่มีต่อเครื่องเขียน เพราะเป็นการกระทำโดยมีสติสำนึกหรือความตั้งใจในการใช้แรงกดที่ปากกาขณะจบลายเส้นบางช่วงตอน ผลของการกดเครื่องเขียนจะเป็นแบบเดียวกันกล่าวคือ ลายเส้นจะเล็กหรือใหญ่ขึ้นอยู่กับแรงที่กดเป็นสำคัญ

11. ขนาด (Size) ขนาดขีดเขียนของคนส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความคงที่ แต่หากมีปัจจัยด้านแวดล้อม เช่น การถูกจำกัดพื้นที่ อาจมีผลทำให้ขนาดของการขีดเขียนเกิดการเปลี่ยนแปลงได้

12. ความลาดเอียง (Slope) ขึ้นอยู่กับความเคยชินของเจ้าของลายมือเขียน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะในแต่ละบุคคล การลาดเอียงเป็นวิธีสามัญของการอำพราง

13. การจบของเส้น (Terminal Strokes) การจบของเส้นถูกกำหนดมาจากรูปแบบของหนังสือการขีดเขียน ปัจเจกบุคคลได้มาซึ่งวิธีในการขีดเขียนของแต่ละบุคคลย่อมมีความเบี่ยงเบนจากรูปแบบอักษรที่กำหนดไว้ในหนังสือ

14. การสั่นไหว (Tremor) เกิดจากการเคลื่อนไหวของมือที่สั่นโดยไม่ตั้งใจขณะที่ผู้เขียนปลอมลายมือเขียน จะค่อยๆ ลอรูปแบบของบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อ ซึ่งมักจะเกิดกับกลุ่มคำที่มีตัวอักษรที่ต้องใช้ทักษะในการขีดเขียนสูง

ทั้งนี้ลายมือเขียนอาจเกิดความผิดพลาดขึ้นได้ เนื่องจากผู้เขียนไม่ใช่โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เครื่องจักรกลหรือตราประทับที่จะให้เกิดขึ้นคงที่เท่ากันตลอดไปได้ การเขียนตัวอักษรผิดพลาดเกิดจากปัจจัยต่างๆ มากมาย เช่น ความเหนื่อยล้า การเมา การป่วยของผู้เขียน เป็นต้น เรื่องทำนองนี้นักวิจัยต่างประเทศกลุ่มหนึ่งพบว่า อายุของผู้เขียนมีผลต่อการจัดตำแหน่งการเว้นวรรค ความลังเลในการใช้

เครื่องหมายประกอบคำต่างๆ หรือการสั่นไหวของมือในขณะที่ลงลายมือเขียนอย่างมีนัยสำคัญ (Upadhyay, & Singh, 2017) หรือแม้แต่กรณีที่ผู้เขียนเกิดความวิตกกังวลหรือความเครียดระหว่างลงลายมือเขียน อาจส่งผลกระทบต่อความเพี้ยนของลายมือได้เช่นกัน (สุรพล จันทร์สมศักดิ์, 2555) อย่างไรก็ตามลักษณะลายมือเขียนที่มีความผิดปกติจะคงคุณลักษณะเฉพาะของตนเอง (Individual Characteristics) ไม่มากนักน้อย เนื่องจากลายมือที่เขียนโดยบุคคลเดียวกันจะต้องมีคุณลักษณะของการตรวจในลักษณะเด่นชัดที่เรียกว่า Identifying Significant Characteristic เป็นสำคัญ (Srihari, Chen, Xu, & Hanson, 2015)

บทสรุป

บทความนี้ได้เสนอแนวทางการตรวจสอบลายมือเขียนที่ปรากฏในเอกสารด้วยวิธีการเปรียบเทียบลายมือเขียนผ่านการสังเกตของผู้ตรวจพิสูจน์เอกสาร ซึ่งแนวทางที่เสนอสามารถประยุกต์ใช้ได้โดยตรงกับการตรวจพิสูจน์ลายมือเขียนที่เป็นตัวอักษรภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม การตรวจพิสูจน์ลายมือเขียนที่เป็นตัวอักษรภาษาไทยอาจนำแนวทางไปปรับประยุกต์ใช้ได้เฉพาะบางส่วนเท่านั้นตามแต่ผู้ตรวจพิสูจน์เห็นควรเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงยุติธรรม. (2560). การให้บริการงานด้านนิติวิทยาศาสตร์แก่ประชาชน, 23 กันยายน 2560. สืบค้นจาก, <http://www.moj.go.th/view/9290>
- สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม. (2560). พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ.2559 คู่มือการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์, 23 กันยายน 2560. สืบค้นจาก, <http://www.cifs.moj.go.th/main/images/document/CifsMan.pdf>
- สุรพล จันทรสมศักดิ์. (2555). การศึกษาความเครียดที่มีผลต่อการลงลายมือเขียนเพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการตรวจพิสูจน์. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 5(2), 787-801.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2559). พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2499. 22 กันยายน 2560. สืบค้นจาก,<http://web.krisdika.go.th/data/law/law4/%bb06/%b%b06-20-9999-update.pdf>
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2542). ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้เชี่ยวชาญของศาลและการขอแต่งตั้งเป็นผู้ชำนาญการพิเศษของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). ปลอมแปลง. 22 กันยายน 2560. สืบค้นจาก, <http://www.royin.go.th/dictionary/>
- Desai, B., & Mavarkar, A. (2015). H2 factor analysis of handwriting-an approach. *Vignettes of Research*, 3(1), 16-25.
- Harrison, D., Burkes, T. M., & Seiger, D. P. (2009). Handwriting examination: Meeting the challenges of science and the law. *Forensic Science Communications*, 11(4).
- Srihari, S.N., Cha, H., Arora, H., & Lee, S. (2002). Individuality of handwriting. *Journal of Forensic Sciences Forensic*, 47(4), 856-872.
- Srihari, S. N., Chen, G., Xu, Z., & Hanson, L. (2015). Studies in Individuality: Can students, teachers and schools be determined from children's handwriting. *Computational Forensics*, 20-30.
- Srihari, S. N., Meng, U., & Hanson, L. (2016). Development of individuality in children's handwriting. *Journal of Forensic Sciences Forensic*, 61(5), 1292-1300.
- Upadhyay, S., & Singh, J. (2017). Estimation of age through handwriting characteristics in female writers. *Journal of Science & Technology*, 10(13), 1-8.
- Zhang, B., Srihari, S. N., & Lee, S. (2003). Individuality of handwritten characters. *Journal of Forensic Sciences*, 47(4), 1-17.